

Verleden Korneel
8860 Lendeledede

16/jan/2023

Bezwaren federaal ontwikkelingsplan van het transmissienet (110 kV tot 380 kV) met betrekking tot de periode 2024-2034 nalv publieke consultatie van 2 november tem 16januari 2023.

Aanleiding van het bezwaar: het federale ontwikkelingsplan gaat uit van een doorstart van het Ventilus project en een realisatie van Boucle Du Hainnaut. Dit plan bevat meerdere verzwarende omstandigheden die niet accorderen met de huidige beweringen in beide dossiers. Er zijn in de tekst ook meerdere discrepanties en tegenstrijdigheden terug te vinden. De 5 onderstaande punten vatten de bezwaren op volgende pagina's samen (alle vragen in het document in **vet**):

1. De beweringen omtrent robuustheid van het netwerk zijn twijfelachtig te noemen en staan in contrast met de aanpak van ons omringende landen. Onderzoek de 2GW DC ondergrondse punt tot punt verbindingen waar wel draagvlak voor is grondig. Dit vereist echter een herstart van het GRUP wat halstarrig geweigerd wordt.
2. Erken, net als Nederland, de gezondheidsrisico's en transponeer vandaag al de kabels zoals jullie Franse evenknie.
3. Het is een aan de zekerheid grenzende waarschijnlijkheid dat Ventilus en BdH procedures de realisatie voor 2030 onmogelijk zullen maken: waarom dan zolang wachten met de uitbreiding van de Stevin as?
4. Het monopoly van een beursgenoteerd bedrijf met winstoogmerk, het feit dat bezwaren tegen een federaal ontwikkelingsplan moeten ingediend worden bij de partij met het meeste belang, nota bene een privaat bedrijf, is veelzeggend over hun invloed. Van bij het begin van Ventilus en BdH is er geen bereidwilligheid, noch incentive voor Elia om aanpassingen te maken aan het dossier ten voordele van de omwonenden. De locatie is dan ook niet de juiste en de projecten zijn één grote constructiefout (zie opmerking energiedebat Vlaamse ingenieurskamer).
5. Impact op omgeving en duurzaamheid:
De huidige voorstellen zijn nefast voor de omgeving van de omwonenden, omliggende bedrijven en landbouwers. Er is geen draagvlak voor, oplossingen in de vierde paragraaf naar het voorbeeld van Duitsland en nederland zijn hier wenselijk, herstart GRUP vereist.

1. Robuustheid netwerk

Op blz 27 document – principe #5 stelt men de robuustheid en verankering in Europese systeem voorop: gigantische verbindingen zoals 6GW Ventilus en BdH maken dat bij uitval van een lijn het Europese net instabiel (wegvallen van >3GW kan Europese black out veroorzaken, laatste geval was op 4 november 2006). Drie of meerdere lijnen van 2GW (naar voorbeeld Duitsland of Nederland) zijn op vele vlakken robuuster bij één fout dan 1 lijn van 6GW. Het is jammer dat dit niet degelijk onderzocht werd (zie verder).

Op bladzijde 51 document wordt gewag gemaakt van extreme weerscondities. Deze kunnen zorgen voor het vallen van masten zoals 18 juni 2021 in Oosterwolde. Tevens zouden dergelijke bovengrondse leidingen meer vatbaar zijn voor sabotage in tijden van geopolitieke spanningen. In dit opzicht is een bovengrondse leiding totaal niet robuust: iedereen die een metalen ketting omhoog kan gooien kan West-Europa zonder elektriciteit zetten.

Vermijden congesties en beheren netspanning: Een gelijkstroom verbinding zou bijdragen tot het verbeteren van de netspanning op sterke punten in het Belgische net. Als BdH op andere manier voorzien wordt zal dit geen impact hebben op Avelin vs Mercator. In april 2022 werd door Elia een alternatief voorstel naar voor geschoven met een prijskaartje van 6 miljard euro. Later werd toegegeven dat de prijs een overschatting is, een correct bedrag kon niet geformuleerd worden daar er geen technische uitwerking was voor dit alternatief met punt tot punt verbindingen.

Dit onderzoeken moet deel uitmaken van het federale ontwikkelingsplan en is de enige manier om draagvlak te creëren.

2. Transponeren kabels

Op bladzijde 77 kondigt men het gebruik van dynamic line rating aan, wat maakt dat de netbeheerder de lijn tot op de maximale grens zal belasten. In het geval van Ventilus en BdH is dit tot 8,5GW belasting. Hierdoor valt de grens waar 0,4μT bereikt wordt (bovengrens voor langdurige blootstelling geadviseerd door de hoge gezondheidsraad) nog een stuk breder te liggen dan waar men heden rekening mee houdt.

Vraag: Is bvb de lijn tussen Avelgem en Izegem op vandaag nog niet getransponeerd? Waarom zou men hiermee wachten tot de uitvoering van het project Ventilus als men vandaag reeds de leefomstandigheden van de omwonenden kan verbeteren met een vrij eenvoudige ingreep naar het voorbeeld van de Franse net-uitbater?

3. Verzwaren Stevin-as

Op bladzijde 33 spreekt men over ontbrekende schakels: **waarom wacht men daarmee?**

Op de lange termijn noodzakelijke aanvulling op BdH en Ventilus: Gezelle en Maerlant = uitbreiding Stevin verwacht van 4GW naar 6GW? Betekent dit dat de omwonenden aan meer blootgesteld worden dan de compensatie en uitkoopregeling toen de masten gezet werden? Waarom wordt dit gemarkeerd als een oplossing op de langere termijn na 2035? Men kan hiermee wel eens de indruk creëren dat Elia de aanlandingscapaciteit voor groene energie gebruikt om de realisatie van Ventilus en BdH te verantwoorden om infrastructuur voor lucratieve interconnectoren te laten subsidiëren door de belastingbetaler?

In 2028/2030 zal Ventilus en BdH er nog niet zijn na alle mogelijke juridische stappen: herbeginnen ondergronds op gelijkstroom, conform investeringsprojecten in de buurlanden. Waarom Stevin pas 2035 verzwaren? Dit is bewuste politieke keuze die niets met technische aspecten te maken heeft. Verzwarend zou volstaan voor extra capaciteit van bvb repowering, Stevin voldoet heden aan de Europese redundantie normen dus waarom zou dat zonder Ventilus niet zo zijn?

4. Belangenvermenging

Blz 12 punt 2 stelt dat duurzaamheid betekent het systeem zelf energie efficiënt moet zijn en op duurzame wijze uitgebouwd moet worden, rekening houdend met de impact op mens en milieu.

Daartoe zetten landen als Duitsland en Nederland het 2GW programma op. Verschillende punt tot punt verbindingen landinwaarts brengen, respectievelijk 30GW en 22GW in Duitsland en Nederland tegen 2030. De ondergrondse verbindingen hebben geen impact op het zicht, depreciatie van vastgoed, geen wisselstroomvelden en bijhorende negatieve pathologische effecten (die men in Nederland overigens wel ernstig neemt en niet blijft ontkennen), impact op landbouw, veeteelt, fokkerijen en ga zo maar verder.

Na 3 jaar stilstand in Ventilus en BdH dossiers is het pijnlijk duidelijk dat Elia niet actief op zoek gaat naar oplossingen zoals in Duitsland of Nederland met minimale impact op de directe omgeving. Tijdens overleg met de intendant werd gesteld dat Elia daar noch de opdracht, noch het incentive voor heeft. Het is dan ook verbazend dat men dit beweert in het federale ontwikkelingsplan. **Mocht men dit ernstig nemen adviseer ik de opties uit het buitenland ernstig te bekijken** (niet de studie van 7k€ van Dirk Westermann die op de eerste pagina reeds stelt dat hij geen alternatieven mag bekijken).

Born:

https://www.tennet.eu/nl/het-2gw-program?fbclid=IwAR1z8YS7KgKActQETi1Sp7MXLE-Kc18k4NcDX9gWrkZ6Y-9zstw-TV4j1_8

🏠 > Het 2gw Program

Het 2GW program

One fits all: Een nieuw gestandaardiseerd platform, een nieuw gecertificeerd kabelsysteem, een hogere transportcapaciteit: dit alles met zo min mogelijk impact op het milieu. Het 2GW Program vormt de basis voor onze offshore netaansluitingssystemen van de volgende generatie.

In één oogopslag

De Europese energietransitie behoort tot de grootste uitdagingen van onze tijd. Het doel ervan: Europa uiterlijk in 2050 het eerste klimaatneutrale werelddeel maken. Nederland en Duitsland hebben zichzelf daarom ambitieuze doelen gesteld om de offshore windenergie uit te breiden: al in 2030 willen Duitsland en Nederland een capaciteit van 30 resp. 22,2 Gigawatt bereiken. Energie van offshore windparken in het Europese powerhouse Noordzee zal daarbij een cruciale rol spelen. TenneT garandeert dat deze energie het vasteland bereikt – en wel zo milieuvriendelijk mogelijk. Daarom hebben wij met een unieke transnationale aanpak het 2GW programma ontwikkeld. En verhogen daarmee het tempo en de efficiëntie van de energietransitie.

Bron:

<https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen>

Op blz 13 wordt gauw duidelijk wat er dan wel speelt: WINSTBEJAG

Noord zuid verbinding Europa, Europese transportnet: het was van meer af aan duidelijk dat 6GW capaciteit niet voor versterken van het West-Vlaamse net moest dienen. Internationale connectoren, buiten de bevoegdheid van de CREG/VREG om te kapitaliseren op het volatiele karakter van de hernieuwbare energiebronnen en dat op kap van de consument. Dat het business model werkt bewijst Nemo link, een investering van >500M€ die in de eerste twee jaar 100m€ opgeleverd heeft. De infrastructuur dient dus niet de mensen die gedupeerd zijn door de installatie in hun nabijheid maar de aandeelhouders van Elia.

Op blz 31 staat dan ook vermeld dat de energie bestemd is voor de economische ruit/havengebieden: Ventilus en BdH zijn een constructiefout (zoals het in het energiedebat van de Vlaamse ingenieurskamer genoemd werd door Andries Gryffroy van de NVA

Bron: <https://www.youtube.com/watch?v=80De2Lzxbkl> op 1u40m).

Al bij de eerste stakeholder gesprekken werd geopperd waarom dit tracé niet in de Westerschelde gelegd zou worden? Dat werd afgedaan als te moeilijk of onmogelijk/niet haalbaar. Dit desondanks herhaaldelijk aandringen van experts, burgerlijk ingenieurs en studies van ingenieursbureaus die het tegendeel beweerden. Het werd steeds ontkend, mar nu blijkt het ondertussen voor Triton wel te lukken om een kabel aan te leggen in de Westerschelde. Dit ondergraaft natuurlijk de geloofwaardigheid van het overleg, als experts van het burgerplatform tegengesproken worden zonder valabele argumentatie die achteraf onwaar blijkt te zijn. Dat zo'n scenario zinvol is wordt bevestigd door jullie statement op bladzijde 61 dat de elektrificatie vooral speelt in de havengebieden gedreven door industriële decarbonisatie. **Wordt dit tracé nog ernstig onderzocht?**

Op bladzijde 28 en bladzijde 100 spreekt het federaal ontwikkelingsplan de intendant tegen: keuze worden niet genomen door betrokken instanties, Elia treedt op als expert en uitvoerder, Elia bepaalt het federaal ontwikkelingsplan, Elia is tevens de uitbater. De aankondiging van het energie eiland heeft bewezen hoe snel Elia de CREG/Betrokken overheid kan terugfluiten. Ministers zijn niet op de hoogte van de inhoud van het dossier: wie bekijkt dit kritisch en onafhankelijk?

Bron: eindrapport intendant paragraaf 5.1.7.1. PLANDOELSTELLINGEN, EN WAAROM ZE ORIGINEEL GEKOPPELD ZIJN. https://omgeving.vlaanderen.be/sites/default/files/2022-05/Ventilus_eindrapport_20220228_definitief_met%20bijlagen.pdf

De plandoelstellingen worden opgesteld door het departement Omgeving, maar het is normaal dat hiervoor ook te rade gegaan wordt bij de nodige experts en stakeholders vooraleer deze vast te leggen, bijvoorbeeld in dit geval bij Elia.

Blz 20:BELANGENVERMENGING

Respect voor mens/milieu en klimaat: het zijn vooral de financiële belangen, geen respect voor milieu. Toch zeker niet het milieu van de omwonenden van Ventilus en BdH.

Ook op blz 42 spreken jullie van een monopolie/uniëke rol: dit is een beursgenoteerd bedrijf met winstoogmerk, opmaker van federaal ontwikkelingsplan bij gebrek aan kennis van de bevoegde overheid (zoals blijkt uit citaat rapport intendant). **Dit heeft als gevolg dat er ook eenzijdig gekeken wordt naar elektrisch transport en bvb waterstof niet bekeken wordt als energiedrager zonder schadelijke gevolgen voor de omgeving.**

5. Impact op omgeving en duurzaamheid

Blz 25: TECHNISCH IMPACT OMGEVING

Duurzaamheid: systeem moet rekening houden met de impact op mens en milieu: men kan niet stellen dat het federaal ontwikkelingsplan daarop gebaseerd is. Het transponeren van bestaande lijnen en ondergronds brengen van 150kV lijnen (en niet wachten om als wisselgeld te gebruiken voor verzwaringen) zou hier een blijk van ernst geven.

Franse boeren kregen gelijk van de rechter en Fransenetbeheerder moest schadevergoedingen uitbetalen: Kiezen we vandaag voor een zelfde scenario als ondergrondse verbindingen niet ernstig onderzocht worden? De studie over de effecten op de landbouw laat tevens al enkele jaren op zich wachten. De gevolgen zijn ons intussen reeds bekend.

<https://www.hln.be/buitenland/landbouwers-trekken-aan-langste-eind-in-proces-over-hoogspanningslijn-franse-energiereus-moet-meer-dan-450-000-euro-schadevergoeding-betalen~a803d5eb/?fbclid=IwAR1H4luN3GCW24ftK5EPmkQ3ZP2jM2NZY43GvpxN9YJ7LdnqCOX2SvnKwmU>

Blz 53: Green deal moet het natuurlijk kapitaal, gezondheid en welzijn van de burgers beschermen tegen milieu gerelateerde risico's en effect. Het GRUP Ventilus is nefast voor de omgeving: nieuwe schending open landschap is hier ontoelaatbaar. Er mag geen open ruimte aangetast worden.

Blz 54: Energietransitie moet rechtvaardig en inclusief zijn. Er heerst geen gevoel van rechtvaardigheid onder de gedupeerden van projecten Ventilus en BdH. Toevallig omwonenden worden weggezet als quantité négligeable en ze moeten de gezondheidsrisicos, depreciatie van hun vastgoed, verlies van uitstraling van hun bedrijf etc. maar slikken omdat er aan het andere eind van de kabel windmolens verbonden zijn? **Het is toch compleet van de pot gerukt dat Elia vergoedingen voorstelt tot maximaal 35 meter van een mast als die mast zelf 50meter hoog is? Als flankerend beleid wordt voorgesteld bomen aan te planten om de landschapsvervuiling tegen te gaan: ziet men dit als haalbaar en adequaat voor de zicht en geluidshinder, vogelslachtoffers bijensterfte en de combinatie fijn stof en elektrische velden?**

Op blz 64 verwijst men naar de 5 clusters zijn duurzaamheid: **dan moet er ook gekozen worden voor duurzaam energie transport.** Jullie beweren hier transmissie via verantwoorde infrastructuurprojecten: de burgemeesters van de betrokken gemeentes Ventilus zijn een andere mening toegedaan: men mag niet enkel technisch/economische aspecten bekijken maar dient ook rekening te houden met de mensen en hun leefomgeving.

Op blz 156 gaan jullie de goeie richting uit: technologie als onmisbare pijler: DC is nieuwe technologie, ondertussen voldoende toepassingen, bruikbaar voor punt tot punt verbinding. Echter niet voor winst-bejag: offshore enkel in DC technologie, **waarom niet doortrekken landinwaarts?** Hybride interconnectoren zouden hier creatieve oplossingen kunnen brengen waar wél draagvlak voor is. Dit naar het voorbeeld van Nautilus en Triton met aftakking. Op blz 161 stellen jullie zelf dat afstanden >200km gunstiger zouden zijn in DC: rekening houdend met 160km tot Courcelles en afstand naar energie eiland is dit > 200km.

Conclusie

Jullie beweren in dit plan in te zetten op de publieke aanvaarding van het project: daar is weinig van te merken: er is geen draagvlak bij de bevolking, landbouwers, ondernemers, lokale politici voor twee grote infrastructuurprojecten waarmee dit plan staat of valt. Realisatie tegen 2030 lijkt mijn inziens dan ook weinig weinig realistisch gezien er nog steeds geen draagvlak is bij de gedupeerde bevolking in Henegouwen en West-Vlaanderen, noch bij bewoners, politiciers, ondernemers...

De complete afwezigheid van eenvoudige maatregelen zoals het transponeren van kabels toont dat er nog steeds geen respect is voor de bezorgdheden van omwonenden.

Ik hoop dat dit bezwaar enigzinds bijdraagt tot een snelle realisatie van duurzaam energietransport met respect voor de leefbaarheid van de provincies West-Vlaanderen en Henegouwen die in dit plan met zware lasten geconfronteerd worden die oneerlijk verdeeld worden.

De burger, ondernemer, landbouwer zal Elia en de bevoegde overheid afrekenen op wat ze doen, niet op wat ze schrijven in dit ontwikkelingsplan.

Ing. Verleden Korneel
Ingenieur elektrotechniek